

27. juni 2018

Samråd i FIU den 28. juni 2018 – Spørgsmål V stillet efter ønske fra Benny Engelbrecht (S) og Thomas Jensen (S).

Indledning

- Tak for invitationen til samrådet og for lejligheden til at redegøre for min vurdering af Nationalbankens stresstest i relation til de største danske banker.
- Jeg glæder mig til samarbejdet med Finansudvalget.
- Stresstests er et af flere redskaber til at overvåge sundhedstilstanden i den finansielle sektor. Et af de væsentligste redskaber er, at Finanstilsynet løbende fører tilsyn med bankerne og deres sundhedstilstand, hvor Nationalbankens og Finanstilsynets stresstests inddrages i tilsynet med bankerne.
- Derudover er der nedsat et systemisk risikoråd, der overvåger og kommer med anbefalinger om den finansielle sektor.
- Kravene er også skærpet til bankerne på en række områder. For eksempel er der indført tilsynsdiamanter for penge- og realkreditinstitutter, og der er gennemført stramninger i kravene til bankernes långivning og til ledelsen af banker.
- Udover disse tiltag er kravene til bankernes kapital og likviditet øget markant siden den seneste finanskriser.
- Kapitalkravenes niveau og kvaliteten af den kapital, institutterne skal holde er således strammet betragteligt. Det betyder, at bankerne i dag står langt bedre rustet til at modgå en krise end tidligere, og at rammen for at overvåge den finansielle stabilitet er stærkere.

- Inden jeg besvarer det konkrete samrådsspørgsmål, vil jeg kort opridse de kapitalkrav, der er vedtaget med bred politisk opbakning i den finansielle forligskreds, bl.a. som opfølgning på finanskrisen.

Kapitalkrav

- Kapitalkravene består for alle kreditinstitutter – dvs. penge- og realkreditinstitutter – overordnet af tre elementer.
- For det første, **minimumskravet** til bankernes kapital, også kaldet Søjle I-kravet. Kravet udgør 8 pct. af et kreditinstituts risikovægtede aktiver. Minimumskravet dækker, hvad man vil kalde almindelige risici i et kreditinstitut.
- Minimumskravet skal altid være overholdt, for at en bank kan drive sine aktiviteter. Det betyder, at banken lukkes, hvis den ikke lever op til Søjle I-kravet.
- For det andet er der oven på Søjle I-kravet et såkaldt **Søjle II-krav**, som fastsættes af kreditinstituttet, og som Finanstilsynet tager stilling til. Søjle II-kravet fastsættes på baggrund af det enkelte instituts risikoprofil.
- Bryder en bank Søjle II-kravet, skal den iværksætte de nødvendige foranstaltninger for at overholde kravet. Finanstilsynet kan påbyde pengeinstituttet at foretage de nødvendige foranstaltninger inden for en frist fastsat af Finanstilsynet. Finanstilsynet kan i denne situation om nødvendigt inddrage tilladelsen til at drive bank.

For det tredje er alle institutter pålagt såkaldte **bufferkrav**. Bufferkravet varierer efter institutternes størrelse, så kravene er størst for de store systemiske banker, de såkaldte SIFI'er. Det afspejler, at de samfundsøkonomiske konsekvenser af vanskeligheder i en SIFI kan være store.

- Hvis en banks kapital kommer under bufferkravet, indtræder der en række begrænsninger på bankens handle-

muligheder. Ved brud på bufferne er der bl.a. begrænsninger på udbyttebetalinger og betaling af rente på de såkaldte hybride kapitalinstrumenter.

- Banken skal endvidere ved brud på bufferkravet udarbejde en kapitalbevaringsplan, der dokumenterer at banken kan genoprette sin kapital, så den ikke risikerer at bryde Søjle II-kravet.
- Bufferkravet er en stødpude, der i udgangspunktet altid skal være opfyldt. Bufferkravet bidrager til, at bankerne i perioder med lavkonjunktur ikke kommer tæt på de hårdere kapitalkrav.
- Det afspejler, at bufferne netop er tænkt som en stødpude, så institutterne ikke rammer de hårde krav i søjle I og II, hvor sanktionerne er af en hårdere karakter.
- Bufferkravet skal med andre ord rettidigt sikre den fornødne genopretning af en banks kapital.
- Bufferkravet er kommet ind i reguleringen efter finanskrisen. Op til denne krise bestod kapitalkravet kun af Søjle I og Søjle II krav.
- Jeg vil nu vende mig mod det konkrete stillede spørgsmål.

[Ad samrådsspørgsmål V: Vil ministeren kommentere og redegøre for, hvad regeringen agter at gøre i forlængelse af Nationalbankens udmelding om, at "De største banker kommer tæt på bufferkrav i stresstest"?)

- Der ønskes i spørgsmålet kommentarer til og en redegørelse for, hvad regeringen vil gøre i forlængelse af, at Nationalbankens stresstest viser, at nogle af de store banker kommer tæt på bufferkravene i et hårdt stressscenario.
- Lad mig kort forklare, hvad Nationalbankens stresstest går ud på.

- Nationalbankens stresstest analyserer konsekvenserne for kreditinstitutterne i forskellige hypotetiske makro-økonomiske scenarier for den økonomiske udvikling i perioden 2018 til 2020.
- Stresstesten siger ikke noget om sandsynligheden for de enkelte scenarier. Men den siger noget om, hvad der kan ske, hvis sådanne hypotetiske scenarier udfolder sig.
- Nationalbankens første scenarie, *grundforløbet*, svarer til Nationalbankens konjunkturprognose, som er det mest sandsynlige scenarie. I grundforløbet har bankerne samlet set en solid kapitaloverdækning – det vil sige god afstand ned til bufferkrav, søjle II og I. Så der er ikke de store problemer i grundforløbet.
- I Nationalbankens andet scenarie, *lavvækstscenariet*, rammes dansk økonomi af en indenlandsk konjunktur-nedgang med svag BNP-vækst og et fald i ejendomspriserne. I dette scenarie har bankerne også fortsat en solid kapitaloverdækning.
- Så er der det tredje scenarie, *det hårde recessionsscenario*, er der tale om en global krise: Det vil sige, at væksten på eksportmarkederne reduceres, og at vigende tillid blandt forbrugere og virksomheder fører til faldende forbrug og færre investeringer. Nedskrivningerne i institutterne stiger betydeligt i dette scenarie.
- Det er et scenarie, hvor størrelsesordenen af de negative realøkonomiske konsekvenser omtrent svarer til den seneste finanskriser med et fald i BNP på omkring 5 pct. og en arbejdsløshedsprocent i nærheden af 10 pct. – med andre ord en dyb krise.
- Der er med andre ord tale om et scenarie, hvor Nationalbanken stresser bankerne i et meget hårdt tilbageslag i dansk økonomi, som ikke forekommer ofte, og derfor aktuelt må tillægges en begrænset sandsynlighed.
- I dette scenarie konkluderer Nationalbanken, at ”*de største banker, de såkaldte SIFI’er, kan modstå selv et bety-*

deligt stress. Ingen SIFI er i nærheden af minimumskravet til bankernes kapital.”.

- Videre skriver Nationalbanken, at ”flere er tæt på at overskride eller overskrider marginalt de bufferkrav, der ligger oven i minimumskravet”.
- Det betyder konkret, at i det meget hårde makroøkonomiske recessionsscenario kommer de store banker i beregningerne ned omkring bufferkravene.
- Som jeg gennemgik tidligere, har sanktionerne ved brud på bufferkravene en mindre vidtgående karakter end ved brud på minimumskravet. Bufferne har vi politisk lagt oven på minimumskravene med henblik på netop at afværge situationer, hvor store systemiske banker skal kriehåndteres.
- Nationalbankens stresstest betrygger mig i, at selv i et hårdt recessionsscenario peger beregningerne på, at vi har en modstandsdygtig banksektor. Som jeg nævnte indledningsvist er stresstest kun en del af overvågningen af den finansielle sektor.
- Dykker man desuden ned i resultaterne af Nationalbankens analyse for realkreditsektoren, viser beregningerne, at selv ved nedskrivninger i realkreditinstitutterne i samme størrelsesorden som i starten af 1990’erne kommer de systemiske banker på koncernniveau i beregningerne ikke i nærheden af minimumskravet til kapital.
- På denne baggrund giver beregningerne fra Nationalbanken ikke aktuelt regeringen grund til yderligere tiltag over for bankerne.

Afslutning

- Dansk økonomi har det aktuelt godt, og alt tyder på, at den gode udvikling fortsætter de kommende år. Bankerne skal selvfølgelig være opmærksomme på, at de gode tider også er en god anledning til at lægge til side, så den gode polstring opretholdes og udlånskapaciteten kan opretholdes i en situation med lavkonjunktur.

- Det er en pointe direktøren for Finanstilsynet bl.a. har peget på, og som jeg deler.
- Jeg vil også nævne, at de store banker udfører egne stresstests, og det samme gør Finanstilsynet. Resultaterne fra stresstestene giver input til beslutningerne i bankernes ledelser og til drøftelser mellem myndigheder og banker for eksempel i forhold til kapitalmålsætning, kapitalindfrielse og udbyttebetalinger.
- Det er derfor positivt, at både banker og myndigheder har udviklet deres stresstests i årene efter finanskrisen, så der er et godt grundlag at vurdere institutternes robusthed på.
- Tak for ordet.